

استغفار معصومان

کلیدواژه: معصومان، عصمت، استغفار.

پرسش: معصومان (علیه‌السلام) با داشتن مقام عصمت، چرا استغفار می‌کردند؟

فهرست مندرجات

- ۱ - بالا رفتن مقام معصومین
- ۲ - عبادت مطلق
- ۳ - رفع تیرگی مواجهه با افراد مختلف
- ۴ - جنبه آموزشی استغفار معصومین
- ۵ - نظر جوادی آملی
- ۶ - پانویس
- ۷ - منبع

بالا رفتن مقام معصومین

مقام معصومین (علیه‌السلام) مدام در حال بالا رفتن است؛ چنان‌که در **تشهد** می‌خوانیم: «و تقبل شفاعته و ارفع درجته؛^[۱] شفاعت او را بپذیر و درجه او را بالا ببر». شاید یکی از وجوه این استغفار، استغفار از مراتب پایین‌تر باشد.

عبادت مطلق

خود استغفار عبادت مطلق است به این معنا که الزماً نباید پس از **گناه** باشد. پیامبر فرمودند: «خیر الدعاء الاستغفار؛^[۲] بهترین دعا استغفار است.»

رفع تیرگی مواجهه با افراد مختلف

مواجهه با افراد مختلف موجب تیرگی قلب می‌شود و استغفار این تیرگی را از بین می‌برد؛ چنان‌که پیامبر فرمود:
«إِنَّهُ لَيَغَاثُ عَلَى قَلْبِي وَ آتَى لَأَسْتَعْفِرُ بِالنَّهَارِ سَبْعِينَ مَرَّةً؛^[۳] همانا ابری بر قلبم می‌نشیند و من هر روز ۷۰ بار استغفار می‌کنم.»

جنبه آموزشی استغفار معصومین

معصومین (علیه‌السلام) بر جمیع مردم **حجت** و در واقع معلمان و مربیان آنان هستند و استغفار آنان جنبه آموزشی نیز دارد.

نظر جوادی آملی

آیت‌الله جوادی آملی در این زمینه چنین می‌گوید:
استغفار برای اولیای خداوند جنبه دفع و برای ما جنبه رفع دارد؛ یعنی ما استغفار می‌کنیم تا لغزش‌هایی که مرتکب شده‌ایم بخشیده شود و آنها استغفار می‌کنند تا گناه اصلاً به سراغ آنها نیاید. آنها ذاتاً معصوم نیستند و نفس استغفار برای ایشان عبادت است؛ یعنی آن بزرگان با **عبادت** و **اطاعت**، معصوم هستند و استغفار و **توبه** در عصمت آنها دخالت دارد.

پانویس

۱. ↑ نجفی، شیخ مجد حسن، جواهر الکلام فی توبه جدید، ج ۵، ص ۵۳۹.
۲. ↑ کلینی، مجد بن یعقوب، کافی، ج ۲، ص ۵۰۴، ح ۱.
۳. ↑ مجلسی، مجد باقر، ج ۲۵، ص ۲۰۴.

منبع

حدیث‌نت، برگرفته از مقاله «استغفار معصومان» تاریخ بازیابی ۱۳۹۷/۶/۱۸.

